

Kljub prostorsko omejeni obali in zgodbam glavnih akterjev pomorstvo v Sloveniji še živi

Pomorski poklici vredni spoštovanja

Slovenija je 7. marca 1991 sprejela resolucijo o pomorski usmeritvi države, pet let kasneje pa je bil 7. marec tudi razglašen za dan pomorstva. Slovenski narod je bil v svoji zgodovini vselej tudi pomorsko usmerjen. To usmerjenost pa ohranja še danes, pristojni organi in službe pa veliko napora vlagajo v to, da bi dejavnost razvijali tudi v bodoče.

Država se je v omenjeni resoluciji opredelila za dejavno vključevanje v razvojne tokove svetovnega gospodarstva ter mednarodno delitev dela na podlagi prednosti, ki jih nudita izhod v Jadransko morje in koprsko pristanišče. Zlasti slednje pa skupaj s slabih 47 kilometrov slovenske obale pomeni že zgrajeno naravno cesto za povezovanje s svetom. Tega pa se po svojih najboljših močeh ter z vsakodnevno koordinacijo dela in varnosti na morju zavedajo prav vsi vpleteni v pomorsko dejavnost.

Dejavnost širokih razsežnosti

Pomorsko gospodarstvo je v Sloveniji zelo raznovrstno in ga nikdar ne moremo povezovati le s plovbo na morju. *"Pomorstvo namreč vključuje tako gospodarske kot negospodarske dejavnosti, ki so povezane z morjem,"* pojasnjuje **Davorin Fantulin**, pris-

taniški kapitan na koprski upravi za pomorstvo. Poleg srednje pomorske šole in Fakultete za pomorstvo in promet, ki skrbita za izobraževalni in raziskovalni del, sodijo tudi uprava za pomorstvo, pomorska policija, carina ... med negospodarske dejavnosti. Njihova prioriteta naloga pa je nadzor nad varnostjo pomorske plovbe ter varovanje morja pred onesnaževanjem.

Današnji dan pomorstva, ki ga bodo drevi svečano obeležili v portoroškem Avditoriju, v smislu varovanja morja napoveduje tudi nekaj novosti. *"V Turčiji se gradi večnamensko plovilo, ki bo po naših ocenah pred poletjem zaplulo v slovenske vode. Gre za 17,5 metrov dolg katamaran, ki bo služil različnim namenom: čiščenje in nadzor na morju, vzdrževanje boj za krajinske parke in navigacijskih boj,"* pove Fantulin in dodaja, da je pomorski promet na področju varovanja veliko naredil že z uved-

bo sheme ločene plovbe, ki velja za Slovenijo in obe sosednji državi. V povezavi z izrazito povečanim prometom rekreativnih in športnih plovil v poletnih mesecih, pa so se lotili tudi projekta ločevanja kopalnih voda od plovniških območij. *"Posledično bi bilo v pasu do 150 metrov od obale manj sidranj, s čimer bi veliko*

pripomogli pri zaščiti morskega dna," pojasnjuje Fantulin.

Pristanišče

Vsi ostali - ladjedelništvo, agencijske in špeditorske dejavnosti, pilotska služba in vlačilci, oskrba ladij, čiščenje morja, navtični turizem, zlasti pa pristanišče

tvorijo bogat gospodarski del dejavnosti. Luka Koper si v vlogi slovenskega pristanišča prizadeva biti in ostati hrbtenica svetovne trgovine v smislu pretovora in skladiščenja blaga ter ključna točka nacionalnega gospodarstva. Po rekordnih podatkih pretovora iz leta 2008 je družba tudi lansko leto zaključila s spodbudnimi številkami. Tudi sicer je v poslovni strategiji družbe do leta 2015 navedeno, da je cilj pristanišča do tega leta pretovoriti 18 milijonov ton najrazličnejšega blaga. Smeli načrti in pospešena investicijska vlaganja pa so družbi prinesla še kako pomembne pridobitve.

(Ne)motivirani za poklic

Pomorstvo kot dejavnost in pomorstvo kot poklic ima že stoletja dolgo tradicijo. Prav tako se tudi miti in zgodbe o pretkanih pomorščakih, ki so se leta selili iz pristanišča v pristanišče, razvili v neverjetne zgodbe, ki so v ta poklic pritegnile prenekatero fanta. Toda na videz visoki honorarji,

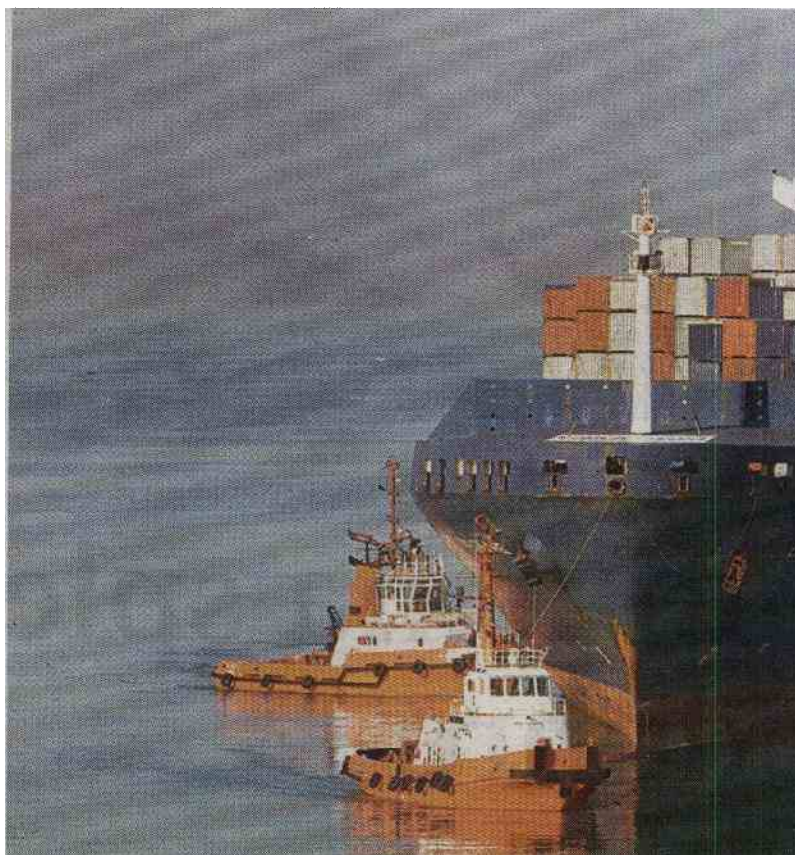
zlasti pri tujih ladjarjih, so danes prešibak magnet za fante, ki se v rosnih pubertetnih letih odločajo za poklic. Danes številke govorijo same po sebi: portoroška srednja pomorska šola, je navkljub intenzivnim prizadevanjem, letos zbrala le za en oddelek otrok.

*"Toda podatki ne prese-
nečajo, osip je bilo pravza-
prav zaznati že leta 1972, ko
sem se tudi sam vpisal v ta
program. Nekaj čez dvajset
se nas je vpisalo, z maturo pa
je šolanje zaključilo vsega
devet dijakov,"* pojasnjuje
Marijan Tončič, ravnatelj

Pomorskega in tehniškega
izobraževalnega centra Por-
torož. Z izrazito pozitivnim
pogledom na poklic po-
morščaka Tončič še vedno
pravi, da smo Slovenci po-
morski narod. Na ladjah po
vseh morjih pluje lepo šte-
vilo tudi zelo dobrih slo-
venskih pomorščakov. Pre-
pričan pa je, da si država
premalo prizadeva za ohran-
janje pomorske naravna-
nosti. *"Na našo šolo bi prišlo
bistveno več dijakov, če bi jih*

*država bolj aktivno podpi-
rala. S tem bi si lahko za-
gotovilo lepo prihodnost ve-
liko več mladih ljudi, saj je
pomorec v Evropi in svetu
vedno bolj iskan poklic,"* za-
ključuje Tončič. Z ustrezno
subvencijo za študij in bi-
vanje v Portorožu pa bi mor-
da lahko kateremu od fan-
tov iz socialno ogroženega
okolja iz notranjosti Slove-
nije še kako odprli novo ok-
no v svet.

KATJA BERTOK

Ključno vprašanje pomorskega gospodarstva tako na nacionalni kot
tudi na svetovni ravni je pomanjkanje usposobljenih pomorščakov